

Equipes Notre-Dame

KUNIGAS – DVASINIS PATARĖJAS

Tarptautinė atsakingoji komanda (ERI)

2006 m. gegužė

IŽANGA

Kunigo-dvasinio patarėjo vieta ir vaidmuo komandoje ne kartą aptarti daugybėje vertingų ir labai įdomių tekstų, kuriuos galima rasti Dievo Motinos komandų judėjimo archyvuose.

Taigi komanda, atsakinga už tarptautinius reikalus (čia ir toliau trumpinama kaip ERI – Equipe Responsable Internationale), nusprendė nagrinėti šį klausimą kartu su Kolegijos nariais Rio de Žaneiro susitikime 2004 m. liepą. Kolegija apsisprendė atsižvelgti į visame pasaulyje nuolat mažėjantį kunigų-dvasinių patarėjų skaičių ir išsakyti savo poziciją šiuo klausimu, kartu šalims paliekant veikimo bei eksperimentavimo laisvę, kad sprendimus būtų galima pritaikyti skirtingoms situacijoms.

Rio de Žaneiro susitikime ERI surengė išsamią diskusiją apie specifinius reikalavimus kunigams-dvasiniams patarėjams, siekdama išgryninti galimas alternatyvas komandoms, negalinčioms pasikliauti kunigo, kaip dvasinio patarėjo, dalyvavimu susitikime.

Dievo Motinos komandų judėjimas:

- Pirmiausia dar kartą patvirtina, kad kunigo-dvasinio patarėjo dalyvavimas yra esminis elementas, kurio pakeisti negalima, nes jis yra būtina sudėtinė Judėjimo charizmos dalis. Visi ERI kolegijos nariai vienu balsu pritaria šiai nuostatai. Kolegijos vienbalsiškumas kyla ne vien tik dėl ištikimybės 1947 m. Chartijos nuostatomis, bet taip pat remiasi giliu įsitikinimu, kad kunigo vaidmuo yra nepaprastai svarbus komandai. Tą patvirtina Komandų patirtis, sukaupta nuo pat DMK judėjimo pradžios.
- Šis dokumentas taip pat pabrėžia poreikį paaiškinti komandų patirtį ir įsigilinti į kunigo buvimo komandoje prasmę. Tuo tikslu pateikiami pasiūlymai, kurie turėtų sukelti naujų minčių.

ERI atliko palyginamąją super-regionų ir regionų pasiūlymų analizę, atsižvelgdama į 1993 m. parengtą ERI dokumentą¹. Minėtos analizės apibendrinimas buvo pateiktas Kolegijai, kuri apmąstė ir suformulavo galutinę nuostatą gairėse apie kunigą-dvasinį patarėją:

*„Dievo Motinos komandų nariai gyvena šiandienos pasaulyje. Jie yra pasaulio dalis ir nori būti „raugu tešloje“. Dėl to jie turi būti atidūs laiko ženklams, kad gebėtų pamatyti naujas realijas ir porų poreikius.“*²

Taigi toliau pateikiamos rekomendacijos yra šių atidžių išvalgų rezultatas minėtų laiko ženklų kontekste, o komandos visuomet atsižvelgia į patarimus padedamos Šventosios Dvasios. ERI siekia, kad Dievo Motinos komandos visame pasaulyje naudotųsi šiomis rekomendacijomis, kurios laikytinos oficialiu DMK judėjimo pareiškimu šia tema.

¹ „Kunigas – dvasinis patarėjas“, ERI, 1993 m. gegužė.

² „Gairės Dievo Motinos komandoms“, 2001 m. kovas.

1. ESMINIS ELEMENTAS NUO DIEVO MOTINOS KOMANDŲ JUDĖJIMO ĮKŪRIMO

Turime vengti įvardyti komandų kapelioną vien tik kaip dvasinį vadovą, todėl dokumente jis bus vadinamas kunigu-dvasiniu patarėju.

1.1 Tekstai

Chartijoje (1947 m.) rašoma:

„Kiekviena komanda privalo užsitikrinti kunigo pagalbą. Jokia programa ar darbas neatstos ugdomojo ir dvasinio kunigo indėlio. Jis ne tik apibrėžia principus, bet taip pat padeda poroms jais praktiškai vadovautis gyvenime. Kunigas ir poros vaisingai bendradarbiauja, mokydamiesi vieni kitus suprasti, vertinti ir paremti: sutuoktiniai palaiko apaštalinės kunigo intencijas, o kunigas Šv. Mišių aukoje prisimena poras, kurių pastangos, kovos ir troškimai jam taip gerai žinomi“³.

Tekste nesakoma: „Kiekviena komanda privalo užsitikrinti išmintingo ir proto žmogaus, gebančio teikti dvasinius patarimus, pagalbą“, bet labai aiškiai įvardijama: „kunigo pagalbą“.

Chartijos priede teigiama:

„Kunigas, kuris „padaro Kristų matomą kaip Bažnyčios galvą“ (1971 m. Vyskupų sinodas), padės komandai nepamiršti tikrojo tikslo“⁴.

Praėjus beveik 60 metų nuo chartijos paskelbimo, „Gairėse Dievo Motinos komandoms“ buvo pastebėta, kad tokius kunigus-dvasinius patarėjus rasti yra gana sudėtinga:

„Kiekviena komanda turi sulaukti kunigo pagalbos. [...] Jeigu tokia kunigo-dvasinio patarėjo pagalba komandai yra neprieinama, sektoriaus pora, laikydamosi Judėjimo politikos, privalo užtikrinti, kad komanda turėtų laikinąjį dvasinį patarėją.“⁵

Dokumente „Kunigas – dvasinis patarėjas“ (1993) nurodyta:

„Judėjimas visuomet prašo kunigų tapti komandų dvasiniais patarėjais. Tai nuo seno nusistovėjusi tradicija, o kartu ir tvirta Judėjimo nuostata“.

Tas pats dokumentas mums primena termino „dvasinis patarėjas“ reikšmę:

Šis paskyrimas nereiškia, jog kunigas, dalyvaudamas komandoje, vaidina joje esminį vaidmenį. Tačiau toks terminas buvo pasirinktas kaip tinkamesnis nei „kapelionas“ (reiškiantis bažnyčios vyresnybės paskyrimą), norint akcentuoti komandos laisvę rinktis. Taigi šiuo metu Judėjimas vartoja sąvoką „dvasinis patarėjas“.

³ „Dievo Motinos komandų chartija“, *Komandų struktūra*, 1947 m. gruodžio 8 d.

⁴ *Ibid. Kas yra Dievo Motinos komanda? Veidas*, 1976 m. rugsėjis (dokumento versija prancūzų kalba).

⁵ „Gairės Dievo Motinos komandoms“, VII, B-b, 2001 m. kovas.

Šiais laikais, kai išgyvename kunigų trūkumą, minėtas terminas įgyja dviprasmiškumą, nes juo galima apibūdinti kitus asmenis, teikiančius dvasinio pobūdžio patarimus. Todėl Tarptautinė kolegija ir Tarptautinė komanda (ERI) nusprendė vartoti šį pavadinimą kalbant apie kunigą-dvasinį patarėją. O sąvoka „dvasinis vadovas“, jų nutarimu, yra vartojama nusakyti žmonėms, kurie nors ir nebūdami kunigai, komandoms teikia dvasinius patarimus.

1.2 Kanoniniai Judėjimo įstatai

Įstatus 1992 m. balandžio mėn. patvirtino Popiežiškoji pasauliečių taryba (*Pontificium Consilium pro Laicis*); šis dokumentas taip pat apibrėžia kunigo-dvasinio patarėjo vaidmenį (žr. 7 str.):

*„Kunigai atsineša į komandas nepakeičiamą sakramentinės kunigystės malonę. Jie neprisiima atsakomybės vadovauti komandoms, todėl ir yra vadinami „dvasiniais patarėjais“. **Kunigas-komandos patarėjas** yra renkamas komandos narių iš kunigų, kurie teisėtai vykdo tarnaujamąją kunigystę, remiantis 324 Kanono 2 punktu.“⁶*

* * *

Vis dar galiojanti Judėjimo nuostata yra aiški ir nuosekli: nuo pat pradžios buvo numatyta, kad dvasiniu patarėju bus kunigas priėmęs tarnaujamosios kunigystės įžadus.

* * *

⁶ „Dievo Motinos komandų kanoniniai įstatai“, 7 skyrius, 2002 m. liepos 26 d., Roma.

2. KUNIGO BUVIMO KOMANDOJE PRASMĖ

2.1 Poreikis gilinti supratimą

Siekdamos įgyvendinti šį poreikį, ERI ir Kolegija pradėjo nuo apibrėžimo 1993 metais parengtame dokumente apie kunigą-dvasinį patarėją. ERI pabrėžė, kad principai, minimi dokumente, yra tebeaktualūs ir galiojantys:

- **Kunigo-dvasinio patarėjo** pasirinkimas yra esminis, jo negalima pakeisti, nes jis įeina į Judėjimo charizmą.⁷
- **Kunigas-dvasinis patarėjas** yra pilnateisis komandos narys, tačiau „kitaip“ lyginant su poromis narėmis.⁸
- „Mažoje bažnyčioje“, t.y. komandoje, egzistuoja dvasinė gerovė, kurią kuria du pašaukimai: tarnaujamosios kunigystės ir bendrosios tikinčiųjų kunigystės.⁹

Kunigo-dvasinio patarėjo buvimo komandoje prasmė

Visi Kolegijos nariai sutaria, kad kunigo-dvasinio patarėjo buvimas komandoje yra labai svarbus.

Pirmiausia kunigo-dvasinio patarėjo funkcija komandoje yra panaši kaip ir visoje tikinčiųjų bendruomenėje. Patys svarbiausi kunigo misijos aspektai yra šie:

- Komandoje kunigas-dvasinis patarėjas yra Jėzaus Kristaus ženklas, Gerasis Ganytojas. Mes turime itin vertinti jo, kaip „pranašo ganytojo“, misiją, tarnaujant komandos vienybei ir bendrumui, taip pat stiprinant ryšį tarp tikinčiųjų ir ganytojų.
- Jis veikia kaip dvasinis atskaitos taškas net tada, kai nedalyvauja susitikime.
- Dėl savo dogmatinės kompetencijos, jis yra autoritetas, į kurį kreipiamės iškilus teologiniams klausimams.
- Porų ir kunigų buvimas komandose yra didžiulis turtas, nes tai sukuria galimybę pasireikšti dviem skirtingoms charizmoms – sutuoktinių poros ir celibatą pasirinkusiojo, kurie tobulėja palaikydami ir skatindami vieni kitus gyventi juos jungiančio krikšto dvasioje.

Dar galime pridėti, kad kunigas-dvasinis patarėjas kaip „bendrakeleivis“ dažnai su džiaugsmu ir gėrėjimusi stebi porų dvasinį tobulėjimą. Priimkime jį kaip savo šeimos narį – komanda jam yra paguodos šaltinis.

Kunigo-dvasinio patarėjo funkcija

Vartodami žodį „funkcija“, turime omenyje tai, kokį vaidmenį kunigas-dvasinis patarėjas turi atlikti komandoje ir kokia yra jo dalyvavimo prasmė.

⁷ „Kunigas-dvasinis patarėjas“, *op.cit.* p.1.

⁸ *Ibid.*, p.6

⁹ *Ibid.*, p.5

- Visų pirma jis yra dvasinis patarėjas, teikiantis pagalbą asmenims, siekiantiems kuo tobuliau išgyventi krikštą poroje, sujungtoje santuokos sakramento.
- Jis atskleidžia Šventosios Dvasios dovanas, teikdamas patarimus, kurie veda prie teisingų sprendimų. Dvasinių dalykų žinios padeda geriau orientuotis gyvenant ypatingu santuokos pašaukimu.
- Jis veikia kaip Dievo žodžio vykdytojas: bendruomenė kuriama per tikėjimą, o tikėjimas – per Dievo žodžio skelbimą ir klausymą.
- Kunigas-dvasinis patarėjas yra tas, kuris nušviečia kelią remdamasis Evangelija ir teikia patarimus, kaip rasti savo vietą asmeniniame, poros ir šeimos gyvenime.
- Jis padeda poroms suprasti Chartiją ir jos laikyti; kita vertus, jis pats turėtų taikyti jos nuostatas savo gyvenime.
- Jis pagelbėja geriau suprasti nagrinėjamą temą ir geriau ją pritaikyti kasdienybėje.
- Jis padeda poroms paversti savo gyvenimą Eucharistija, vienijant jį su Kristaus auka Tėvui.
- Kaip kunigas-dvasinis patarėjas, jis yra Bažnyčios bendruomenės pasiuntinys. Šiuo atžvilgiu jis palaiko komandos atvirumą Bažnyčios poreikiams ir dinamiškumui, kylančiam iš Kristaus malonės ir galios.

2.2 Svarstybinos temos

Šiame dokumente nėra galimybės išdėstyti kunigystės teologijos. Be to, tai nėra mūsų tikslas. Reikia suprasti, kad mes turime remtis savo tikėjimu, nes susiduriame su (tikėjimo) paslaptimi.

„Jokia teologija iki galo nepaaiškina kunigystės. Kas kartą bandant tai padaryti, prarandama dalis kunigystės prasmės turtingumo. Kunigo pašaukimą galutinai galime suprasti tik tikėjimo šviesoje. O tikėjimas visuomet yra daugiau nei vien teologinė sintezė“ (Kardinolas Godfried Danneels, 1990 m. Velykos).

Nepaisant to, remdamiesi įvairių autorių raštais ir komentarais, taip pat Sinodo nutarimais bei savo ir Judėjimo patirtimi, mes galime išsamiau apvarstyti specifinį kunigo vaidmenį DMK kontekste.

2.2.1 Dvi kunigystės formos

„Taigi vienoje Kristaus kunigystėje yra dvi dalyvavimo formos: bendroji tikinčiųjų kunigystė, įgyta per Krikštą, ir tarnaujamoji kunigystė, gaunama per išventinimą. Šios dvi formos nesutampa: jos skiriasi savo pobūdžiu, bet ne laipsniu. Jų negalima pakeisti vienos kita, bet jų negalima ir atskirti. Vienintelė tarnaujamasis kunigystės egzistavimo priežastis yra visų tikinčiųjų kunigystė – suteikti tikintiesiems gebėjimą padovanoti Dievui kaip dvasinę auką visą savo gyvenimą ir visus veiksmus“ (Kardinolas Godfried Danneels, 1990 m. Velykos).

Komandos „mažosios Bažnyčios“ dvasinis turtingumas kuriamas per dvi kunigystės formas: tarnaujamąją kunigystę ir bendrąją tikinčiųjų kunigystę (br. B.Olivier).

Komandoje kunigas yra „žmogus visiems“. Jis yra atvaizdas to, kuris atiduoda save dėl meilės. Jis palaiko sutuoktinius, kai jiems iškyla sunkumų; taip pat yra matomas Dievo atleidimo ženklas, atramos taškas ir pagalba atpažįstant Dievo šaukimą. Jis padeda poroms švęsti Eucharistiją, savo gyvenimu susivienijant su Kristaus auka Tėvui.

Priimdamas kvietimą prisijungti prie komandos, kunigas įgyja teigiamą supratimą apie santuoką ir šeiminių gyvenimą bei jų unikalų dvasingumą. Jis taip pat kviečiamas priimti dar vieną atsakomybę – sužinoti daugiau apie Judėjimo charizmą ir apmąstyti ją kaip gerbtiną Dievo dovaną. Jis atsakingas už tai, kad šeimos išliktų aktyvios šios charizmos šalininkės.

2.2.2 Bažnyčios struktūra, ryšys tarp Galvos ir Kūno

„Taigi kunigai yra tikinčiųjų Kristaus narių dalimi, tačiau tarnaujantys jiems ir atsigręžę į juos; kunigai atstovauja Kristui-Galvai ir padaro Jį esantį tarp mūsų. Jie yra išrinkti iš žmonių, tačiau vykdo žmonėms nustatytą tarnystę – dirba jiems, būna su jais. Galva nėra atskirta nuo kitų kūno narių, tačiau ir nesutampa su jais. Tas pats galioja ir kunigui: nepaisant jo gilaus solidarumo su tikinčiaisiais, jis vis tik stovi priešais juos. Nors jis ir priklauso žmonėms, bet stovi atsigręžęs į juos“ (Kardinolas Godfried Danneels, 1990 m. Velykos).

Todėl kunigas, nors ir būdamas pilnateisis komandos narys, turi kitokią narystę nei poros. Jis priklauso komandai ir kartu jis stovi atsigręžęs į komandą. Nepaisant jo solidarumo su komanda, jis vis tik stovi priešais juos. Komandos „mažoje Bažnyčioje“ (*ecclesiola*) jis Bažnyčią ir Kristaus asmenį vienijantį ryšį padaro matomą.

Žinoma, net ir be kunigo mes būtume Bažnyčia. Jo buvimas nėra absoliuti būtinybė komandai susiformuoti ar gyvuoti. Tačiau mes norime kuo tobuliau išgyventi šios bažnytinės struktūros sakramentinę dimensiją (sakramentai yra apčiuopiami, matomi slėpinio, kuriuo mes gyvename, ženklai). Kaip skelbė II Vatikano susirinkimas, „Bažnyčia Kristuje yra tarsi sakramentas arba artimos jungties su Dievu ir visos žmonių giminės vienybės ženklas bei įrankis“ (Dogminė Konstitucija apie Bažnyčią, 1 sk.).

Tai reiškia, kad nariai brandžiai dalyvauja Bažnyčios, Dievo Tautos kelionėje ir vadovauja komandoms, kur visa atsakomybė tenka sutuoktinių poroms.

2.2.3 Bažnyčios bendruomenė

„Nepamainomas tarnaujamosios kunigystės buvimas Bažnyčioje turi ir kitą prasmę. Ji padaro matomą giliausią Bažnyčios esmę: Bažnyčia nesukuria savo buvimo pati iš savęs – visą gyvastį ji gauna iš Kristaus. Bažnyčia neegzistuoja iš savo pačios malonės, jos galia nekyla iš jos pačios. Visa, kas ji yra ir ką ji daro, gauna iš Kristaus ir iš Jo Dvasios“ (Kardinolas Godfried Danneels, 1990 m. Velykos).

Bažnyčios bendruomenėje kunigas taip pat veikia kaip:

- Dievo Žodžio vykdytojas: bendruomenė kuriama per tikėjimą, o tikėjimas per Dievo žodžio skelbimą ir klausymą.
- Bažnyčios bendruomenės tarnas: jis turi skatinti, pagyvinti ir išlaikyti vienybę tarp mažos grupės ir visos Bažnyčios bendruomenės, kad grupė neužsidarytų savyje. Jis skatina komandą būti atvirą Bažnyčios poreikiams ir dinamiškumui, atvirą Kristaus malonei ir galiai.

Taip pat dėl savo realistinio požiūrio bei atvirumo Dvasios veikimui komandos nariai padeda kunigui išlikti budriam, nesileisti įtraukiamam biurokratijos ar klerikalizmo.

2.2.4 *Kunigas ir komanda*

Dievo Motinos komandos – tai judėjimas, kuriame dalyvauja sutuoktinių poros ir kunigai. Paties Judėjimo struktūroje nėra tokio junginio kaip kunigų grupė, kurios narius būtų galima pakviesti tarnystei komandoje, prašančioje kunigo paslaugų.

Kunigas priklauso Judėjimui per komandą, kurios gyvenime dalyvauja. Kaip teigia Chartija, „kiekviena komanda privalo užsitikrinti kunigo pagalbą“, taigi kunigas tiesiogiai dalyvauja komandos gyvenime, juo dalijasi, o nėra tik „kažkur“ esantis dvasininkas, su kuriuo susisiekiama iškilus poreikiui.

Jei neįmanoma rasti kunigo, kuris galėtų dalyvauti konkrečios komandos gyvenime, tuomet ta komanda priskiriama išskirtiniams atvejams, ir ji turi skirti savo maldą būtent už pašaukimus.

2.2.5 *Kunigas-dvasinis patarėjas aptarnavimo komandoje, sektoriuje, regione, super-regione ir ERI komandoje*

Kunigas-dvasinis patarėjas yra pilnateisis šių komandų narys, kai yra pakviestas pritariant bažnyčios hierarchijai. Jo įgaliojimų trukmė atitinka jo tarnystės konkrečioje komandoje laiką. Tačiau, bendru sektoriaus pritarimu, tarnystė komandoje vieną kartą gali būti pratęsta.

Trumpai tariant, mes pateikėme keletą aspektų apie kunigo dalyvavimo komandoje prasmę: kiekvienas mūsų turėtume juos apsvarstyti, melsti šia intencija, tęsti ir baigti šiuo dokumentu pradėtą svarstymą.

* * *

3. KUNIGŲ TRŪKUMO PROBLEMA: KĄ DARyti?

Komandų skaičiui nuolat augant, o kunigų skaičiui mažėjant, vis sunkiau kiekvienai Komandai priskirti kunigą, ypač kai kuriose šalyse. Todėl Judėjimas privalo ieškoti būdų šiai problemai išspręsti, jei naujos komandos ir toliau būtų formuojamos tose šalyse, kur kunigų trūkumas yra skausminga realybė.

3.1 Šiandienė situacija kai kuriose šalyse

Susidurdamos su minėtais sunkumais, kai kurios šalys privalo priimti šiuos sprendimus:

- Vengti nenuoseklių apibendrinimų ir reaguoti į skubius ir realiai iškilusius poreikius;
- Neleisti komandoms rinktis rizikingų sprendimų ir taip paminti Judėjimo principus;
- Išlaikyti vienybę ir Judėjimo identiteto ženklus, kol visi kartu išspręsimė šią problemą.

Kolegija siūlo organizuoti Komandų dvasinį palydėjimą.

Kolegijos nariai vieningai nutarė, kad kreiptis pagalbos į dvasinį vadovą, kuris nėra kunigas, turi būti tik pereinamasis sprendimas. Dvasinis vadovas turi išlikti išimtis, o ne taisyklė. Mes privalome suteikti pirmenybę kunigui, kai tai įmanoma, ypatingai naujų komandų atveju. Taip pat mes turėtume pritarti daliniam kunigo-dvasinio patarėjo dalyvavimui vienoje ar keliose komandose.

Jei nei vienas iš šių sprendimų nėra įmanomas, mes galime pabandyti ieškoti kitų sprendimų: vienuolių (vyrų ar moterų), diakonų, pasauliečių, Dievo Motinos komandos narių pagalbos. Tačiau jokia būdu dvasinio vadovo vaidmeniui negali būti paskirta sutuoktinių pora.

Dvasinis vadovas padeda tik bazinėms¹⁰ komandoms, o sektoriaus ar regiono dvasinis patarėjas visuomet privalo būti kunigas.

3.2 Siekis motyvuoti kunigus ir patraukti jų dėmesį

„Kiekviena komanda privalo užsitikrinti kunigo pagalbą.“ Šio principo privalu kiek įmanoma laikytis. Idealiu atveju komandą palydi kunigas-dvasinis patarėjas. Todėl mes turime atkakliai ir ištvermingai toliau ieškoti kunigų ir nepasiduoti susidūre su pirma nesėkme.

Kaip mes galėtume padėti kunigams suprasti, kad tokio pobūdžio evangelizavimas mažoje bendruomenėje turi nepaprastą poveikį? Kaip galėtume juos motyvuoti imtis šio darbo?

Asmeniškai kiekvienas:

- Nuolat liudydami savo gyvenimu ir asmeniniu pasidailijimu, remdamiesi autentiška patirtimi, o ne abstrakčiomis teorijomis;
- Liudydami savo įsipareigojimą tarnauti kitiems ir Bažnyčiai, nes tai parodo, kad Dievo Motinos komandų nariai nėra vien tik „dvasiniai vartotojai“;
- Vaišingumu ir kilniaširdiška draugyste.

¹⁰ Bazinėmis komandomis vadiname visas įprastas komandas, išskyrus sektoriaus komandą ir regiono komandą.

Bažnyčios hierarchijos lygmenyje:

- Pasikalbėti su vyskupu prieš pristatant DMK judėjimą vyskupijoje;
- Stengtis, kad vyskupai pripažintų DMK kaip judėjimą, suteikiantį poroms dvasingumo ir mokantį bei skatinantį jas tarnauti kitiems, taip liudijant Bažnyčios buvimą pasaulyje;
- Nusiųsti jiems visus Judėjimo išleistus dokumentus.

3.3 Kunigo dalyvavimo komandos gyvenime mažinimas

Kadangi yra taip sunku surasti kunigą kiekvienai komandai, turime keisti savo požiūrį ir ieškoti būdų, kaip kunigo dalyvavimą komandos gyvenime padaryti ne tokį įpareigojantį.

Komanda, kuri gali džiaugtis kunigo dalyvavimu susitikimuose, turi atsižvelgti į sektoriaus poreikius ir būti pasiruošusi, jei to prireiks, pakeisti savo susitikimų pobūdį ir taip prisitaikyti prie iškilusių poreikių.

Sektoriaus pora ir sektoriaus kunigas turi skatinti komandas apsvarstyti problemą ir nuoširdžiai aptarti ją komandos susitikime.

Galima numatyti keletą sprendimų:

- Kunigas-dvasinis patarėjas gali dalyvauti tik kas antrą ar kas trečią susitikimą;
- Kunigas gali dalyvauti tik pirmame ir paskutiniame metų susitikime, o tarp jų su juo palaikomi ryšiai ir jis pakviečiamas į susitikimą, jei komanda susiduria su rimta problema;
- Labiau patyrusi komanda gali leisti savo kunigui nedalyvauti kiekviename susitikime (jei kunigas tam pritaria) ir tokiu būdu suteikti jam galimybę padėti pradedančiajai komandai.

Bet kuris iš aukščiau išvardytų sprendimų:

- Sumažintų kunigui tenkančius įpareigojimus dalyvauti komandos susitikimuose ir tokiu būdu greičiausiai įtikintų kunigus, nepalankiai žiūrinčius į Judėjimą, pakeisti nuomonę ir įsijungti į veiklą;
- Leistų kunigams dalyvauti kelių komandų gyvenime.

Bet kuriuo atveju, vieno iš sprendimų pasirinkimas galėtų ir turėtų būti proga pabrėžti kunigo dalyvavimo komandų susitikimuose reikšmę.

3.4 Komandos be kunigo

Skausminga kunigų trūkumo problema daugelyje šalių neturėtų kliudyti formuotis naujoms komandoms nei varžyti dvasinį jau esamų komandų augimą.

Galimos dvi situacijos:

- Komandos poros jau yra gavusios pakankamai palaikymo ir komanda gali veikti viena pati;
- Komandai gali reikėti „laikino dvasinio palydėjimo“, ypač pradžioje, kol bus surastas kunigas ar kol komanda galės gyvuoti viena, be dvasinio palydėjimo.

Abiem atvejais sektoriaus kunigas-dvasinis patarėjas (ar, jei sektorius dar nesuformuotas, regiono kunigas-dvasinis patarėjas) turėtų dalyvauti komandos susitikimuose.

Sektoriaus pora kartu su sektoriaus kunigu (ar atitinkami atsakingi asmenys vietovėse, kur komandos tik pradeda formuotis), susitarę su komanda, turėtų rasti sprendimą, geriausiai tinkantį kiekvienu konkrečiu atveju.

Tai reiškia, kad kiekviena sektoriaus, regiono ar super-regiono komanda privalo būti palydėta kunigo-dvasinio patarėjo.

3.5 Dvasinis palydėjimas

Ankstesniame skyrelyje mes pristatėme komandoms naują sąvoką – dvasinis palydėjimas. Pabandykime apibrėžti šią sąvoką ir paaiškinti keletą skirtingų jos aspektų. Tačiau nepamirškime, kad šis sprendimas net neturi būti svarstomas tol, kol nebus išsemtos visos kitos minėtos galimybės.

3.5.1 Kam reikalingas dvasinis palydėjimas?

Visos komandos susiduria su ta pačia situacija: daug jaunų porų, norinčių formuoti komandą, negauna tinkamo religinio apmokymo ir todėl jiems trūksta tvirto pagrindo, ant kurio galėtų statyti savo krikščionišką santuokinį gyvenimą.

Dievo Motinos komandos siekia padėti susituokusioms poroms augti Dievo meilėje, meilėje vienas kitam ir savo artimui.

3.5.2 Kas galėtų suteikti palydėjimą?

Dvasinį palydėjimą galėtų suteikti asmenys, pasirinkti dėl jų išminties, turimos kompetencijos ir gebėjimo duoti gerus patarimus, taip pat atitinkantys šiuos kriterijus:

- Maldos gyvenimas ir dvasinis išprusimas;
- Supratimas ir išsilavinimas tikėjimo ir teologijos srityse;
- Gyvenimas bendrystėje su Bažnyčia ir vietine hierarchija: pastoracinio įsipareigojimo patirtis, atvirumas bažnyčiai ir pasauliui;
- Teigiamas santuokos supratimas: asmeninė branda ir stabilumas poroje (gebėjimas žvelgti į dalykus objektyviai, neturėti neigiamos įtakos dėl savo gyvenimo ir santuokos patirties);
- Tinkamas ir dinamiškas Dievo Motinos komandų judėjimo charizmos ir metodų supratimas, patirtis sukaupta dalyvaujant Judėjime;
- Palydėjimas suprantamas kaip laikina tarnystė, o ne nuolatinė narystė ar proga turėti valdžią.

Sektoriaus pora, veikdama kartu su sektoriaus kunigu, turi išrinkti asmenis, kurie galėtų vykdyti šią misiją.

3.5.3 *Kaip apibrėžti šį palydėjimą?*

Dvasinio palydėjimo nederėtų painioti su naujų komandų palydėjimu bei ryšių palaikymu. Todėl negalima skirti sutuoktinių poros vykdyti šį palydėjimą, kad ir kaip gerai apmokyta ar kompetentinga pora būtų.

Šis palydėjimas taip pat neatstoja kunigo misijos komandoje. Tai tarnystė, atliekama vykdant tam tikras „dvasinio patarėjo funkcijas“. Cituodami pastarųjų metų Magisteriumo dokumentus, galėtume apibrėžti šias funkcijas:

- Katechezės misija:
„Naujoms kartoms, kaip vertingą ir būtiną indėlį, pasauliečiai turi pasiūlyti sistemingą katechezę“ (Christifideles Laici, 34).
- Evangelizacijos ir pašventinimo misija:
„Kaip Bažnyčios nariai, pasauliečiai turi Evangelijos skelbimo misiją. Šiai misijai juos įgalioja ir įpareigoja krikščioniškosios iniciacijos sakramentai ir Šventosios Dvasios dovanos“ (Christifideles Laici, 33).
- Bendruomenės misija:
„Šeima tampa Evangelijos skelbėja daugeliui kitų šeimų bei tai aplinkai, kurioje gyvena. Evangelizacijos ateitis daug priklauso nuo namų Bažnyčios. Ta šeimos pasiuntinybė apaštalauti glūdi šventajame krikšte, o per Santuokos sakramento malonę gauna naują galią perduoti tikėjimą, pakeisti ir padaryti šventesnę dabartinę visuomenę sulig Dievo planais“ (Familiaris Consortio, 52).
- Išmintingo liudijimo misija:
„Evangelijos ir kasdienio gyvenimo sintezė bus puikiausias ir įtikinamiausias pasauliečių liudijimas, kad ne baimė, o Kristaus ieškojimas ir buvimas su juo lemia gyvenimo stilių ir žmogaus augimą, naujus egzistencijos būdus, labiau atitinkančius žmogaus kilnumą“ (Christifideles Laici, 34).
„Krikščioniška šeima yra pašaukta, kad pavyzdžiu ir liudijimu apšviestų tuos, kurie ieško tiesos“ (Familiaris Consortio, 54).

3.6 Dvasinio vadovo tarnystės įgyvendinimo sąlygos

Siūlomos skirtingos strategijos siekiant užtikrinti, kad dvasinio vadovo tarnystė būtų sėkmingai įgyvendinta:

- Dvasinį vadovą visuomet paskiria Judėjimas, o ne komanda;
- Jis gauna įgaliojimus veikti konkrečioje komandoje tam tikrą laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis nei treji metai; įgaliojimai gali būti vieną kartą pratęsti;
- Net vedęs, jis praktikuoja savo tarnystę asmeniškai, ne kaip pora;
- Jis bus išrinktas pagal labai konkrečius, anksčiau dokumente išvardytus kriterijus;
- Būtina sukurti sąlygas, kad sektoriai ir regionai galėtų organizuoti dvasinio vadovo tarnystę;
- Mes siūlome sukurti mokymų komandą (atitinkamame kiekvieno super-regiono ar regiono lygmenyje), kuri ištirtų ir parinktų kandidatus bei organizuotų mokymus kandidatams į dvasinius vadovus.

IŠVADOS

Negalime pabaigti šio dokumento neprimindami apie maldos svarbą – mes privalome melstis už pašaukimus. Kaip krikščioniškos šeimos, mes turime atkakliai melsti religinių pašaukimų ir, nors gerbiame vaikų asmeninę tikėjimo kelionę, esame įpareigoti padėti jiems atsiliiepti į Viešpaties šaukimą.

Bažnyčiai ir pasauliui reikia kunigų, mūsų Judėjimui jų reikia taip pat. Religiniai pašaukimai gimsta šeimoje, tad šiuo atžvilgiu Dievo Motinos komandos turi jausti atsakomybę už Bažnyčios ateitį.

„Šeima turi taip parengti vaikus gyvenimui, kad jie visiškai įvykdytų savo uždavinius pagal iš Dievo gautą pašaukimą. Iš tikrųjų šeima, atvira transcendentinėms vertybėms, džiaugsmingai tarnaujanti broliams ir seserims, didžiadvasiškai ir ištikimai atliekanti savo uždavinius, įsisąmoninusi, kad ji kasdien dalyvauja garbingoje Kristaus Kryžiaus paslapyje, – tokia šeima tampa pirmąja ir geriausia seminarija Dievo karalystei pašvęsto gyvenimo pašaukimui ugdyti“ (Familiaris Consortio, 53).

Esant kunigų trūkumui, rekomenduojama sukurti dvasinio palydėjimo sistemą, kurią kontroliuotų ir kuriai vadovautų sektorius ar regionas, atitinkamai pagal poreikius pasinaudojant vienuolių, diakonų, nevedusių pasauliečių ar našlių pašaukimu.

Ir kunigai-dvasiniai patarėjai, ir dvasiniai vadovai yra „paprasti tarnai“, atliekantys savo tarnystę komandoje ir Dievo Motinos komandų judėjime, o dėl porų, kurios vykdo savo misiją šeimoje, – Bažnyčioje ir visame pasaulyje.